

- ชื่อสารนิพนธ์** : การศึกษาวิเคราะห์พัฒนาการการเรียนรู้ในกรอบของไตรสิกขา
กับ ทฤษฎีการเรียนรู้ของสกินเนอร์
- ผู้วิจัย** : สุปรียา อีรสิรานนท์
- ปริญญา** : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
- อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์**
: พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส (นิติบัณฑิต), รศ.ดร. ,น.ธ.เอก,
ป.ธ. ๖, พธ.บ.(ปรัชญา), ศศ.ม.(พุทธศาสนศึกษา),
พธ.ด.(พระพุทธศาสนา)
- วันเสร็จสมบูรณ์** : ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาวเคราะห์พัฒนาการการเรียนรู้ในกรอบของไตรสิกขา กับทฤษฎีการเรียนรู้ของสกินเนอร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาวิเคราะห์การเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้ของ สกินเนอร์ ศึกษาวิเคราะห์การเรียนรู้ในกรอบของไตรสิกขา และศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงพัฒนาการการเรียนรู้ในกรอบของไตรสิกขา กับทฤษฎีการเรียนรู้ของสกินเนอร์ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำราทางวิชาการทางพระพุทธศาสนา และจิตวิทยา ตะวันตก

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า แนวคิดเรื่องการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของ สกินเนอร์ พบว่า ตามแนวคิดของสกินเนอร์การเรียนรู้จะอาศัยประสบการณ์เดิม ผู้สอนจะใช้ ประสบการณ์ของตนเป็นข้อมูลเบื้องต้น ในการสร้างพฤติกรรมใหม่ๆ และใช้การเสริมแรงเพื่อเพิ่ม หรือลด พฤติกรรมที่พึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ ดังนั้น การพัฒนาการการเรียนรู้ในกรอบทฤษฎี การเรียนรู้ของสกินเนอร์จะเป็นการพัฒนาพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา จึงมีทั้งความเหมือนและ แตกต่างจากพัฒนาการการเรียนรู้ในกรอบของไตรสิกขา ซึ่งจะพัฒนาทั้งด้านพฤติกรรม จิตใจ และ ปัญญาที่เกี่ยวข้องกันอย่างเป็นระบบ

ความเชื่อมโยงของทั้ง ๒ แนวคิด คือ การเรียนรู้เกิดจากการปฏิสัมพันธ์เชื่อมต่อกันและมี อิทธิพลถึงกันอย่างเป็นระบบระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม โดยที่มนุษย์รับรู้โลกภายนอกผ่าน ประสาทสัมผัส การรับรู้แต่ละอย่างจะมีอารมณ์เข้ามาเกี่ยวข้อง มีปัจจัยภายนอกทั้งปรัโตโฆสะ และตัวแบบเป็นเริ่มต้นของการเรียนรู้ มีปัจจัยภายในทั้งโยนิโสมนสิการ และปัจจัยการรู้-การคิด เป็นแหล่งประมวลผล เรียนรู้จากปัจจัยภายนอกเข้าสู่ปัจจัยภายใน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ตาม

หลักไตรสิกขา และประสบการณ์ ทำให้มีการพัฒนาฝึกฝนอบรมตนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้ง
พฤติกรรม จิตใจ และปัญญา สามารถนำผลการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและ
บุคคลในสังคมให้มีศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม